

Arnika, Chlumova 17, 130 00 Praha 3, tel./fax: 222 781 471, www.arnika.org
Program Toxické látky a odpady, vedoucí programu RNDr. Jindřich Petrlík, tel.: 603 582 984, jindrich.petrlík@arnika.org
Tisková mluvčí Arniky Zora Kasiková, tel.: 606 727 942, zora.kasikova@arnika.org

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro Liberecký kraj (hlášení za rok 2009)

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2009 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok neohlašovaly, vlnovka znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce.

Tabulka 1 – rakovinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2009 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.	Liberec ČOV	Liberec	104	↑

Tabulka 2 – rakovinotvorné, možná či pravděpodobně rakovinotvorné

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1), pravděpodobně (2A) a možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2009 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid.** Do skupin **2A a 2B** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6- hexachlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, polychlorované bifenylly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen, trichlorethylen a trichlormethan.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ROTEC - CZECH s.r.o.	ROTEC - CZECH s.r.o.	Chrastava	5569,3	↓
2.	Kašír s.r.o.	Kašír s.r.o.	Turnov - Vesecko	930	↓
3.	Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.	Liberec ČOV	Liberec	115	↑
4.	DIAMO	o.z.Těžba a úprava uranu	Stráž pod Ralskem	20	-
5.	Slezan Frýdek-Místek a. s.	ČOV Frýdlant	Frýdlant	4	-
6.	Galvanoplast Fischer Bohemia, k.s.	Galvanoplast Fischer Bohemia	Liberec	1	↑

Pozn.: Zatímco firma ROTEC – CZECH s.r.o. nahlásila do IRZ údaj 5569,3 kg, na internetových stránkách IRZ je dosud (6.1.2011) chybně uvedeno 5,569 kg.

Tabulka 3 – reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v roce 2009 vypustily nejvíce **reprotoxických** látek (poškozujících rozmnožování), **kromě oxidu uhelnatého**. Zařazení látek mezi **reprotoxické** vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie¹ a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2006. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylen, dichlordifenyltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý, pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny a xyleny.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Severočeské vodovody a kanalizace a.s.	Liberec ČOV	Liberec	115	↑
2.	Slezan Frýdek-Místek a. s.	ČOV Frýdlant	Frýdlant	4	-

Tabulka 4 – plyny způsobující kyselý srážky

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2009 nejvíce plynů způsobujících kyselý srážky (**amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku**):

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Teplárna Liberec, a.s.	Teplárna Liberec, a.s.	Liberec	612806	↑
2.	Jablonecká teplárenská a realitní, a.s.	Výtopna BRANDL	Jablonec nad Nisou	159661	↓
3.	Jablonecká teplárenská a realitní, a.s.	Výtopna RÝNOVICE	Jablonec nad Nisou	159534	↓
4.	PRECIOSA ORNELA, a.s.	závod Příchovice	Deštná V Jizerských Horách	143430	-
5.	SZP Sychrov a.s.	SZP Sychrov a.s.	Čtveřín	40052	↓
6.	VĚMA Štěpánovice a.s.	středisko 201-farma výkrmu prasat	Rovensko pod Troskami	36439	↑
7.	PSS Družcov s.r.o.	PSS Družcov s.r.o.	Osecna	20094	↑
8.	AGRO Chomutice a.s.	Hrádek nad Nisou	Hrádek Nad Nisou	16036	↑

Pozn.: Teplárna Liberec, a.s. nahlásila do IRZ údaj 612 806 kg (resp. 138 162 kg oxidů dusíku a 474 644 kg oxidů síry), na internetových stránkách IRZ je dosud (6.1.2011) chybně uveden údaj 612, 806 kg.

Tabulka 5 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2009 do vody nejvíce **látek nebezpečných pro vodní organismy**. Látky byly vybrány podle R-vět. Současně byly vybrány pouze látky, pro které se nahlašují emise do vody.

(1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arsen a sloučeniny, atrazin, bromované difenylétery (PBDE), DDT, diuron, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen, chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, chlorfenvinfos, chlorpyrifos, chrom a sloučeniny, isodrin, isoproturon, kadmium a sloučeniny, kyanidy, lindan (γ-HCH), měď a sloučeniny, mirex, naftalen, nikl a sloučeniny, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, olovo a sloučeniny, pentachlorbenzen (PeCB), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), rtuť a sloučeniny, simazin, sloučeniny organocínu, toxafen, tributylcín a sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny, trifluralin a zinek a sloučeniny).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DIAMO	Těžba a úprava uranu	Stráž pod Ralskem	200	-
2.	Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.	Liberec ČOV	Liberec	115	↑
3.	Slezan Frýdek-Místek a. s.	ČOV Frýdlant	Frýdlant	4	-

Tabulka 6 – rtuť a její sloučeniny

Tyto průmyslové provozy v roce 2009 vypustily v emisích **do ovzduší a do vody** nejvíce **rtuti a jejích sloučenin**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Severočeské vodovody a kanalizace a.s.	Liberec ČOV	Liberec	10,4	↑
2.	Slezan Frýdek-Místek a. s.	ČOV Frýdlant	Frýdlant	3,6	-

Tabulka 7 – rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2008 vypustily anebo v odpadech předaly nejvíce rtuti a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Marius Pedersen a.s.	Závod na zpracování odpadů Lomnice n. P. - Bryndov	Lomnice nad Popelkou	21	↑
2.	Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.	Liberec ČOV	Liberec	20	↑
3.	TERMIZO a.s.	TERMIZO a.s.	Liberec	16	↑
4.	Slezan Frýdek-Místek a. s.	ČOV Frýdlant	Frýdlant	4	-

Tabulka 8 – styren

Pořadí provozoven podle množství styrenu v celkových únicích do ovzduší:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	ROTEC - CZECH s.r.o.	ROTEC - CZECH s.r.o.	Chrastava	5569,3	↓

Pozn.: Zatímco firma ROTEC – CZECH s.r.o. nahlásila do IRZ údaj 5569,3 kg, v IRZ je dosud (6.1.2011) chybně uvedeno 5,569 kg.

¹ State of California EPA - Office of Environmental Health Hazard Assessment 2006: Safe Drinking Water and Toxic Enforcement Act of 1986 - Chemicals Known to the State to Cause Cancer or Reproductive Toxicity, 29.IX.06. Proposition 65. Available at: http://www.oehha.ca.gov/prop65/prop65_list/Newlist.html#list